Gemeente *Stein*

Stadhouderslaan 200
Postbus 15
6170 AA Stein
T +31 (0)46 435 93 93
info@gemeentestein.nl
www.gemeentestein.nl

BTW NL 0017.31.105.B.02
KvK 5198 4997 0000
IBAN NL20 BNGH 0285 008 110
BIC BNGH NL2G

Aan de leden van de Raad

Datum: 28 september 2021
Uw kenmerk:
Zaaknummer: 0971181867
Behandeld door: D. Aarts
Betreft: Gemeentefonds 2021

Geacht raadslid,

Inleiding
De septembercirculaire 2021 is volgens planning op Prinsjesdag verschenen. Echter ontvingen wij twee dagen later dat er een fout in de circulaire zat die nog gecorrigeerd moest worden. Inmiddels is deze correctie door het ministerie doorgevoerd, maar dit heeft er wel toe geleid dat deze Raadsinformatiebrief later is verstuurd dan gebruikelijk.
In deze Raadsinformatiebrief geven we een toelichting op de circulaire en brengen wij in beeld wat de financiële consequenties zijn voor de gemeente Stein.

Meestal verschijnen jaarlijks drie circulaires. In mei, september en december. Mei geeft de vertaling van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, september de vertaling van de Miljoenennota, december rondt het uitkeringsjaar zoveel mogelijk af. Deze septembercirculaire is nu dus de tweede van dit jaar.

Ontwikkeling accres
De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse voeding van het gemeentefonds (positief of negatief) wordt het accres genoemd.

De accressen 2020 en 2021 zijn vastgeklikt op het niveau van de meicirculaire 2020. Dit om rust en stabiliteit te creëren tijdens de corona-pandemie en er vindt geen afrekening plaats. In de septembercirculaire 2021 zijn de accressen vanaf 2022 weer bijgewerkt. Deze keer valt het mee, alle jaren vallen positief uit. De bijstellingen zijn structureel en cumuleren dus. In alle jaren zijn de hogere accressen volgens de circulaire het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen. Ook in de jaren na 2022 is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van uitgaven klimaatmaatregelen, compenseren gedupeerden van de kinderopvangtoeslag, zorg en de EU-afdrachten.

BTW Compensatiefonds
Het BCF-plafond bedraagt € 3,25 miljard voor gemeenten in 2021. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Het plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage.

Door de bevriezing van het accres in 2020 en 2021 is het plafond in die jaren ook gefixeerd. In het systeem is opgenomen dat jaarlijks bij de septembercirculaire een voorschot wordt verstrekt op de verwachte onderschrijding van dat kalenderjaar. In de meicirculaire volgend op het kalenderjaar volgt dan de afrekening.
In deze circulaire bedraagt het voorschot voor het de gemeente Stein € 269.000 voor begrotingsjaar 2021. Afrekening vindt vervolgens plaats bij de meicirculaire.

Opschalingskorting
De opschalingskorting wordt door gemeenten als zeer oneerlijk ervaren omdat het principe van herindelen van bovenaf opgelegd is. De opschalingskorting heeft de gemeenten in de jaren 2015 t/m 2021 cumulatief al € 1,5 miljard gekost en daarnaast € 150 miljoen als gemist accres over de opschalingskorting.
In de septembercirculaire 2021 is bekend gemaakt dat ook de oploop van de opschalingskorting in 2022 incidenteel geschrapt wordt. Incidenteel wil zeggen dat de korting in de betreffende jaren wordt teruggeboekt.
Volgens de huidige stand wordt de opschalingskorting er in 2023 weer bijgeteld. Vanaf 2023 stemt dit dan ook weer overeen met de raming die de gemeenten in hun eigen begroting hebben opgenomen. Het is aan een nieuw kabinet om te besluiten over de opschalingskorting voor 2023 en verder.

Corona steunpakket

In deze circulaire zijn ook weer corona-compensaties opgenomen:

	2021	**2022**
Corona steunpakket		
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (compensatie corona)	223	
Buurt en dorpshuizen (compensatie corona)	10	
Lokale cultuur	61	
Aanvullend pakket re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		7
Impuls re-integratie bijstandsgerechtigden (compensatie corona)		20
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)		33
Bijzondere bijstand (compensatie corona)		17
Subtotaal:	**295**	**77**

Deze middelen zullen conform afspraak toegevoegd worden aan de corona-reserve.

Sociaal Domein
Ongetwijfeld de omvangrijkste taakmutatie in de circulaire: de definitieve verdeling van € 1.305 miljoen voor het jaar 2022 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over de structurele financiën. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft op 29 juni jl. de verdeelwijze gepubliceerd van de incidentele middelen. In deze brief is een indicatie gegeven wat het voor een individuele gemeente kan betekenen en in deze circulaire is de definitieve verdeling voor 2022 bekendgemaakt. Voor de jaren 2023 tot en met 2025 hebben het Rijk, de VNG en het

Interprovinciaal Overleg (IPO) afgesproken dat de gemeenten de bedragen als stelpost mogen opnemen in de begroting.

Wat betekent dit voor de gemeente Stein?
Onderstaande tabel geeft weer wat de septembercirculaire 2020 voor een effect heeft voor de gemeente Stein.

Effect septembercirculaire

	2021	2022	2023	2024	2025
Ontwikkeling Uitkeringsfactor (voornamelijk accres)	255	1.075	798	754	909
Ontwikkeling uitkeringsbasis	166	162	179	228	200
Taakmutaties (in 2022 extra middelen jeugd)	46	1.542	-11	-10	-10
Mutaties decentralisatieuitkeringen	15	2	2	2	2
WOZ-waarden mutaties	48	57	57	57	57
Corona steunpakket	295	77			
Integratieuitkering Participatie	-6	-6	-10	-13	-17
Effect septembercirculaire	**819**	**2.909**	**1.016**	**1.018**	**1.141**
Storting corona-reserve	-295	-77			
Stelpost extra middelen jeugd vrijvallen		-1.658			
Taakmutaties aan lastenkant bijramen (geen corona)	-22	-12	-12	-12	-12
Totaal effect septembercirculaire	**502**	**1.162**	**1.004**	**1.006**	**1.129**

- (-) heeft een negatief effect op het huidig begrotingssaldo
- Bedragen x 1.000

Verwerking septembercirculaire
Regelgeving schrijft voor dat gemeenten minimaal de meicirculaire verwerkt moeten hebben in de begroting. Tevens schrijft deze ook voor dat telkens dezelfde grondslagen gehanteerd dienen te worden in de begroting. In de afgelopen jaren is de septembercirculaire niet meegenomen in de begroting. Wegens het hanteren van de bestendige gedragslijn zal het effect van de septembercirculaire 2021 dan ook niet verwerkt worden in de begroting 2022. Echter om een beeld te geven, is het effect op de huidige saldo's in de begroting 2022 in onderstaande tabel weergegeven:

	2022	2023	2024	2025
Huidige saldo begroting 2022	319	-191	-177	23
Effect septembercirculaire 2021	1.162	1.004	1.006	1.129
Saldo inclusief septembercirculaire 2021	**1.481**	**813**	**829**	**1.152**

Voor 2021 zal de daadwerkelijke vertaling plaatsvinden in de slotwijziging 2021. De financiële consequenties voor 2022 en verder zullen vertaald worden in de bestuursrapportage 2022.

Verdere ontwikkelingen
Er zijn een aantal aankomende ontwikkelingen die van belang zijn, zoals

- Herijking gemeentefonds
- Nieuwe wettelijke taken
- Integraal Huisvestingsplan
- Omgevingswet
- Loon en prijsontwikkelingen, en in het bijzonder de Cao-ontwikkelingen. Gezien de huidige economische ontwikkelingen en de verwachte indexaties wordt er geadviseerd aan de gemeenten om de helft van de extra middelen te reserveren via een stelpost loon-prijscompensatie.

De herijking van het gemeentefonds zal in de meicirculaire 2022 worden verwerkt.

Er vanuit gaande u voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Stein,
namens dezen,

Wethouder middelen en economie
mw. N.T.P. Wingelaar